

Школска 2018/2019. година
РЕПУБЛИЧКО ТАКМИЧЕЊЕ УЧЕНИКА ОСНОВНИХ ШКОЛА
ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА И ЈЕЗИЧКЕ КУЛТУРЕ

VIII разред

Шифра: _____

Бр.	Питања	Поени
1.	Поред броја упиши одговарајуће слово тако да поређаш књижевне језике који су се користили на тлу Србије по редоследу појављивања: А. српскословенски Б. старословенски В. рускословенски Г. славеносрпски 1. ____ 2. ____ 3. ____ 4. ____	
2.	Заокружи слова испред имена особа чија су дела допринела Вуковој победи 1847. године: а) Милован Видаковић б) Петар Петровић Његош в) Јован Јовановић Змај г) Бранко Радичевић д) Ђура Даничић њ) Ђура Јакшић	
3.	Подвуци речи у којима запажаш слоготворно Р: На Ртњу расте посебна врста дивље руже чије се трње тешко примети, али може бити врло непријатно ако се на њега не обрати пажња приликом брања.	
4.	Напиши глаголе који настају када се префикс ОД- дода следећим глаголима: штампати _____ селити се _____ куцати _____ платити _____ делити _____	
5.	Јуче сам три сата ПРЕГЛЕДАЛА тестове и још нисам завршила. Истакнута реч има (заокружи слова испред тачних одговора): а) краткосилазни акценат д) на првом слогу б) дугосилазни акценат њ) на другом слогу в) краткоузлазни акценат е) на трећем слогу г) дугоузлазни акценат ж) на четвртном слогу	
6.	У ком се падежу именице МОМАК мења место њеног акцента? _____	
7.	Заокружи слово испред реченице у којој је глагол непрелазан: а) Улицу прелазимо само на зелено светло. б) На другу страну потока прешли смо дрвеним мостом. в) Прешао те је једном, и опет ће.	
8.	Подвуци синтагму у којој главна реч не припада именским речима: Млада дама са шеширом на глави, очигледно нервозна, гласно негодујући, уступила је своје место старијој суграђанки и изашла на следећој станици.	
9.	Подвуци придев који није настао извођењем од именице: северозападно, сунцокретово, зеленооко, бродовласничко, риболовчево	
10.	Заокружи слово исред реченице у којој су подвучене речи у односу хомонимије: а) <u>Волео</u> сам да играм фудбал, а <u>волео</u> је и Јоца. б) Да ли више волиш <u>слана</u> или <u>слатка</u> јела? в) <u>Пера</u> није много марио за шарена <u>пера</u> на њеном шеширу. г) Идеју за <u>крила</u> авиона инспирисала су <u>крила</u> код птица.	

Бр.	Питања	Поени
11.	Заокружи слово испред пара реченица у којима подвучене речи илуструју појаву полисемије: А) <u>Бар</u> је град у Црној Гори. – <u>Бар</u> је јединица за притисак. Б) У пролеће <u>цвета</u> цвеће. – Пчела лети са <u>цвета</u> на цвет. В) Мачка је појурила за <u>мишем</u>. – <u>Мишем</u> кликните на слику на екрану. Г) Нацртајте једну праву линију и једну <u>косу</u>. – Јутрос није очешљала <u>косу</u>.	
12.	Подвуци синтагме у којима је значење придева <u>оштар</u> добијено метафором: оштра критика, оштре маказе, оштра кривина, оштри зуби, оштар одговор, оштра слика	
13.	Заокружи слово испред реченице у којој је значење именице <u>село</u> добијено метонимијом: а) Пред целим селом је морао да се правда. б) Кроз цело село је прошла свадбена поворка. в) Боље бити живети у селу него у граду. г) Тршић је родно село Вука Караџића.	
14.	У следећем примеру подвуци зависну реченицу и одреди каква је по значењу: Није нам било баш најјасније када Марко треба да стигне. а) односна б) намерна в) допусна г) изрична д) узрочна њ) месна Заокружи слово испред тачног одговора.	
15.	Подвуци зависну реченицу која има функцију правог објекта: Судар два света чини да време у времену стане, па тако Анастасов цепни часовник не куца у тренутку кад уживо угледа своју вољену Натали Увил, која га на јави не препознаје.	
16.	Заокружи слова испред примера у којима зависна реченица нема функцију правог објекта: а) Нисам знао да ћеш доћи раније. б) Не бих се бунио да си дошао раније. в) Ниси имао жељу да дођеш раније. г) Лепо сам ти рекао да дођеш раније.	
17.	Завршивши посао са књигама, Анастас Браница се посветио савјивању оставштине. Препиши реченицу тако да глаголску синтагму замениш зависном реченицом која може бити и временска и узрочна. _____ _____	
18.	Подвуци правилно написане речи: ауто-портрет, авио-компанија, фото-репортер, ауто-механичар, видео-игрице	
19.	Помоћу суфикса -ски направи придев од синтагме КЊИЖЕВНА ИСТОРИЈА: _____	
20.	Упиши потребне знакове интерпункције: Аутор „Писама из мог млина“ Алфонс Доде као мали је боравио на југу Француске где је и научио провансалски језик.	

Прегледао: _____

Укупно поена: _____

Школска 2018/2019. година
РЕПУБЛИЧКО ТАКМИЧЕЊЕ УЧЕНИКА ОСНОВНИХ ШКОЛА
ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА И ЈЕЗИЧКЕ КУЛТУРЕ
VIII разред
Решења

1. 1. Б 2. А 3. В 4. Г
2. б), г), д)
3. На Ртњу расте посебна врста дивље руже чије се трње тешко примети, али може бити врло непријатно ако се на њега не обрати пажња приликом брања.
4. оДШтампати, оДСелити се, оТКуцати, оТПлатити, оДелити
5. г), њ)
6. (у) генитив(у) множине (ген. мн.)
7. б)
8. Млада дама са шеширом на глави, очигледно нервозна, гласно негодујући уступила је своје место старијој суграђанки и изашла на следећој станици.
9. северозападно, сунцокретово, зеленооко, бродовласничко, риболовчево
10. в)
11. В)
12. оштра критика, оштре маказе, оштра кривина,
оштри зуби, оштар одговор, оштра слика,
13. а)
14. Није нам било баш најјасније када Марко треба да стигне.
г)
15. Судар два света чини да време у времену стане, па тако Анастасов цепни часовник не куца у тренутку кад уживо угледа своју вољену Натали Увил, која га на јави не препознаје.
16. б), в)
17. Пошто је завршио посао са књигама, Анастас Браница се посветио сравњивању оставштине.
18. ауто-портрет, авио-компанија, фото-репортер, ауто-механичар, видео-игрице
19. књижевноисторијски
20. Аутор „Писама из мог млина“, Алфонс Доде, као мали је боравио на југу Француске, где је и научио провансалски језик.